

Bilaga 1.4

Samråd med föreningar och organisationer

**Vindkraftsprojektet Kungshult i Tranås
kommun, Jönköpings län**

Simon Nygren

Ämne: Välkommen på samråd om vindkraft vid Kungshult, Tranås kommun
Bifogade filer: Projektområde.jpg

Hej **föreningsnamn**,

Tekniska verken i Linköping Vind AB bjuder in närboende, fastighetsägare, företag, föreningar och allmänhet till ett avgränsningssamråd om vindkraftsprojektet Kungshult, enligt 6 kap. miljöbalken.

Informationsdagar med utställning om projektet:

Datum: tisdag 21 november och onsdag 22 november 2023

Tid: kl. 15.00–19.00

Plats: Folkets hus (Storgatan 8, 573 32 Tranås)

Utställningen innehåller information om projektet och de utredningar vi gör. En legitimerad akustiker kommer att medverka för att berätta om ljud från vindkraftverk och demonstrera hur det kan låta. Representanter från oss finns på plats så att du kan ställa frågor och lämna synpunkter.

Material från utställningen kommer också att finnas på tekniskaverken.se/kungshult. Om du vill ta del av information om vindkraftsprojektet innan utställningen finns ett samrådsunderlag på webbsidan. Den 21 november kommer vi även lägga upp affischerna från utställningen. Demonstrationen av ljud från vindkraftverk kommer dock bara att finnas tillgänglig på utställningen.

Har du synpunkter?

Vi behöver dina synpunkter senast den 20 december 2023. All information om hur du lämnar synpunkter hittar du på tekniskaverken.se/kungshult.

Vill du veta mer?

Som bifogad fil hittar du en karta över området. Du kan även läsa mer om vindkraftsprojektet på vår webb. Där kommer det löpande läggas upp ny information som berör projektet. Har du fler frågor är du varmt välkommen att kontakta oss på telefon eller e-post.

Läs om våra riktlinjer för integritetsskydd här: [Riktlinjer för integritetsskydd - Tekniska verken](#)

Med vänliga hälsningar,

Jonathan Hjorth, projektutvecklare

Telefon: 013-20 81 57

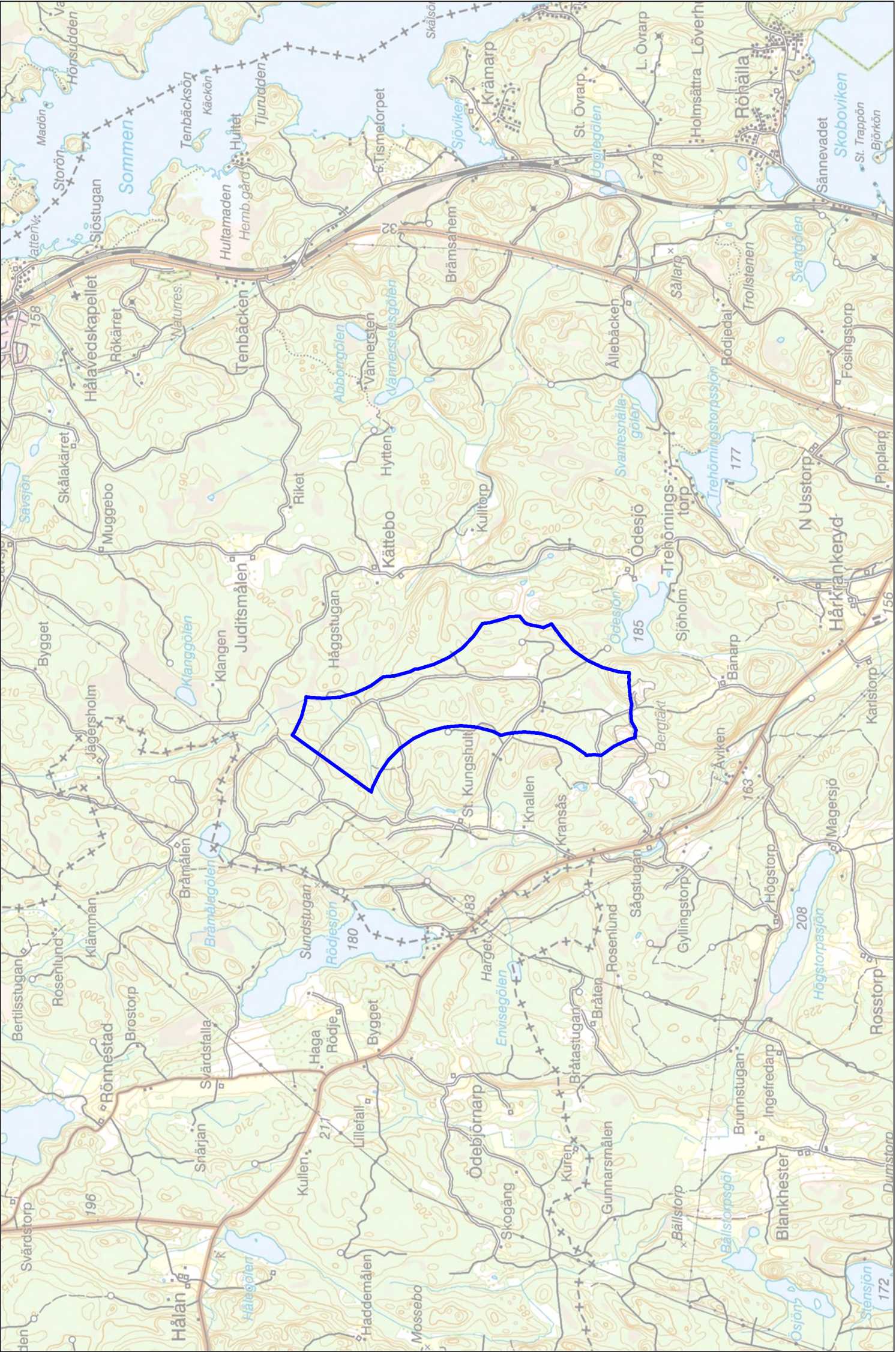
E-post: jonathan.hjorth@tekniskaverken.se

Simon Nygren, projektutvecklare

Telefon: 013-30 88 54

E-post: simon.nygren@tekniskaverken.se

Projektmråde

0 2
kilometer

Tekniska Verken
Box 1500
58115 Linköping

E-post: registrator@tekniskaverken.se

Kopia sänd till:

Tranås Kommun
Kansliet, kommunfullmäktige
573 82 Tranås
e-post: tranas.kommun@tranas.se

Ödeshögs Kommun
Kansliet, kommunfullmäktige
599 80 Ödeshög
e-post: kommun@odeshog.se

Linköpings Stift
Box 1367
58113 Linköping
e-post: linkopingsstift@svenskakyrkan.se

Grannytttrande vindkraftsansökan Kungshult, Tranås

Jag motsätter mig byggandet av vindkraft i aktuellt område.

Ett flertal anledningar finns för detta. Några av dessa är:

- Byggandet kommer att inverka negativt på omgivningarna som därmed också inverkar på vårt boende.
- Kungshult, Tranås är en direkt olämplig plats för att anlägga ett vindkraftverk. Det är unikt med sina stora natur- och kulturvärden som måste bevaras.
- Effekter som buller, skuggning och blinkande ljus vid mörker är konsekvenser bland mycket annat som kommer att påverka boendet i området negativt.
- Fastighetsvärden och försäljningspriser kommer att påverkas negativt vilket tydligt visat sig i Danmark med dess regelverk och skadeståndsregler.

I området finns flera små sjöar och vattenfyllda stenbrott som lockar djur och fåglar. Vindkraftverk stör djur-och fågelliv och utgör fara för framförallt fåglarna.

Rekreativsvärdet påverkas negativt för alla som vistas i naturen.

Jakt- fiske och friluftsliv i området påverkas mycket negativt både under byggnadsfasen och när kraftverken är i bruk.

Fastighet (adress):

Vännesten-Kättebo jaktlag

Tranås den: 231211

Föreningen RÄTTVIS VIND i Håalveden

Hur vindkraften kan döda en bygd

Runt vindkraftsparker sker en dramatisk förändring av fastighetsmarknaden. Det är som om bruket läggs ner.

Ovan är rubrik och inledning på en debattartikel i Corren från 12 december 2023 och hela artikeln bifogas som bilaga.

2023-12-14

Synpunkter på samrådsunderlag gällande vindkraftsprojekt Kungshult i Tranås kommun

Rättvis Vind har uppfattningen att vindkraft kan tillåtas på "rätt plats med rätt förutsättningar". Den tänkta etableringen vid Kungshult uppfyller inte detta och är mycket olämplig av flera skäl:

- Sökt etableringsområde är beläget i Håalvedens känsliga natur. Länsstyrelsen i Östergötland har tidigare framfört att Håalveden är ett av Sveriges värdefullaste områden med höga natur-, kultur- och upplevelsevärden. Ödeshögs kommun fastslår i sin översiktsplan att Håalveden är "ett område ej lämpligt för vindkraft". Sökt område är beläget 1 km från kommungränsen och vindkraftetableringen skulle i betydande mån inverka på Ödeshögs kommuns kloka beslut att freda Håalveden. Vindkraftverk med den sökta höjden kommer att synas på milavstånd och därmed kommer de att negativt inverka på Håalveden.
- I närområdet finns också ett stort motstånd mot tänkt vindkraftsetablering. Energimyndigheten har tidigare påtalat "Driv inte igenom projekt i områden med stort folkligt motstånd".
- I underlaget på sidan 3 framgår att "Vindkraftverken kommer att hålla ett avstånd på minst en kilometer till närmaste bostäder". I exemplet gällande buller rimmar det då dåligt med att det finns två fastigheter på 940 resp 949 m från vindkraftverk.

- I underlaget finns det heller inget om infraljud och dess pulserande luftvågor med fysisk tryckpåverkan på inre organ. Kommer detta och lågfrekvent buller att tydliggöras i ansökan?
- Äganderätten för närliggande fastigheter beskärs också då det kommer att råda bygglovsförbud i området med 40 decibel.
På sidan ett i underlaget står "Markägaravtal är tecknade med de fastigheter som bedöms komma att beröras av vindkraftverk eller infrastruktur".
Drabbas man som markägare oförskyllt av bygglovsförbud på sin mark är man väl i högsta grad berörd. Hur ska sökanden lösa detta?
- På sidan 9 i underlaget påstås att friluftaktiviteter som till exempel jakt kan fortgå som tidigare med viss ljudlig och visuell störning. Detta är en eufemism.
Erfarenheter från andra vindkraftsprojekt, till exempel Tuggarp, visar att jakt under långa tider avsevärt försvåras eller omöjliggörs på grund av starkt störande buller i området.
Annat friluftsliv lär också till stora delar upphöra då området blir att betrakta som ett industriområde.
Beräknad byggtid enligt underlaget är 3 - 5 år med olika störningar. Detta lär väl inte heller främja friluftaktiviteter eller djurlivet.
Skuggbildningar enligt nedan punkt kommer även att negativt inverka på vistelse i området.
- När det gäller skuggstyrningsautomatik måste det klargöras i ansökan att detta ska finnas redan från driftstart. I stället för "kan de försvåras" som det står på sid 8 i samråd underlaget. Skuggornas negativa omfattning framgår med tydlighet på filmer på Rättvis Vinds hemsida, www.vindkraft-odeshog.se
"Besök hos Doris i Krokek 2 maj 2012" och "Morgan Andersson Krokek".
De omfattande skuggbildningarna i Krokek uppstår efter ett vindkraftverk med navhöjd 73 meter och rotordiameter 53 meter.
Den sökta navhöjden i Kungshult är på 175 meter och med en rotordiameter på 170 meter. Skuggorna efter fyra höga vindkraftverk lär bli väldigt omfattande i området när man ser vad ett verk i Krokek åstadkommer.
- Fotomontagen är dessvärre i vidvinkel och med "skymningar" i förgrunden. Syftet med detta är uppenbart att försöka visa hur liten påverkan vindkraftverken har på boendet/landskapet.
Nya och rättvisande foto krävs, för det är väl sökandens vilja att omkringboende m.fl. ska få en så verklighetstrogen vy som möjligt av sökt etablering.
På omslaget till samrådsunderlaget finns ett bra foto med rätt format jämfört med de undermåliga fotomontagen.
- En landskapsanalys borde också utföras av en neutral landskapsarkitekt med anledning av bl.a. Hålatedens känsliga natur.

- Fågel och fladdermusinventering ska göras av oberoende expertis under minst en årscykel (vindkraftshandboken).
- Gällande riskavstånd. Elforsk(rapport 04:13) rekommenderar $d=(D+H) \times 1,5$
 d =riskavstånd, D =rotordiameter, H =navhöjd
 I exemplet i samrådsunderlaget skulle detta innebära 517,5 meter.
 Kommer sökanden att följa denna rekommendation gällande riskavstånd?
- Kommer det utförliga uppgifter i MKB:n när etableringen ska upphöra gällande:
 Hur ska omhändertagandet av exempelvis de miljöfarliga komponenterna i vindkraftverken ske?
 Vilken inverkan kommer ev. betongfundament och dess armering ha på miljön? Enligt ansökan kan skog efteråt planteras på fundamenten. Ett flertal skogsägare har tillfrågats gällande detta och säger att det är olämpligt/omöjligt att få skog att växa under dessa förutsättningar. Vilken trädsort bedömer sökanden ha möjlighet att kunna växa och stå kvar på ett relativt tunt jordlager med betong under?
- Hinderbelysningen skulle också medföra stora störningar för omgivningen och detta även på långt håll. Vad har sökanden för kommentarer till filmen i länken <https://vimeo.com/892939498/c796b8beb0?share=copy>
 Kommer hinderbelysningen att ha fullständigt fungerande dim-reglerteknik installerad på samtliga vindkraftverk vid driftstart?
- Bullerberäkningsexemplet är gjort vid vindhastigheten 8m/sekund. Det är väl känt att vindkraftverk avger full effekt först vid 11-12 m/sekund och högre vindhastigheter. Något exempel på bullerberäkning vid högre vindhastigheter saknas dock dessvärre helt. Varför?
- På sidan 9 finns säkerhetsdelen beskriven. Kortfattat anser tydligen sökanden att det ansvaret åligger personer som besöker området.
 Vilket ansvar har verksamhetsutövaren förutom att sätta upp några varningsskyltar?
 Vilket rättsligt ansvar har verksamhetsutövaren?

ÖVRIGT

Det är väl känt, bl.a. från forskare vid KTH, se bifogad artikel i Corren ovan, att vindkraftsetableringar på grund av störande ljud och ljus innebär betydligt sänkta fastighetsvärden på flera kilometers avstånd. Hur sökanden har tänkt sig att hantera detta viktiga faktum framgår inte alls av prospektet, märkligt nog.

Rättvis Vind anser även att samrådsunderlaget är "tunt". Detta då bl.a. buller och skuggdelarna enbart är exempel. Ett flertal undersökningar/inventeringar och även andra uppgifter saknas.

Det är märkligt om detta ofullständiga underlag uppfyller kraven på ett samråd.

Hur ska berörda kunna lämna alla sina synpunkter på något som är "halvfärdigt"? Uppenbar risk finns att fakta/synpunkter från berörda kommer fram först vid tillståndsprövningen och därmed fallerar en stor del av syftet med samrådet.

Vi är medvetna om yttrandeförfarandet till länsstyrelsen när ansökan är klar.

Vi anser dock att berörda fråntagits sin möjlighet att redan nu framföra alla sina synpunkter. Det kan liknas vid att lämna synpunkter på exv. en fotbollsmatch men man får bara se en halvlek!

Rättvis Vind har uppfattningen att en ny samrådsomgång borde ske för att säkerställa att berörda först får lämna synpunkter till sökanden på ett komplett samrådsunderlag och slutligen yttra sig till länsstyrelsen.

Vi ser detta som en självklarhet med tanke på de stora ingrepp som sökt etablering skulle medföra.

Den iver som Tekniska Verken (kommunalt bolag) visar med att förlägga olägenheter till andra kommuner och förvandla orörd vildmark till industriområde är svårbegriplig.

För Föreningen Rättvis Vind i Holaveden

Morgan Andersson
ordförande

Kopia till:

Tranås kommun

Ödeshögs kommun

Bilaga: Östgöta Correspondentens debattartikel 12 december 2023.

Hur vindkraften kan döda en bygd

LEDARE

Runt vindkraftsparker sker en dramatisk förändring av fastighetsmarknaden. Det är som om bruket läggs ner.

Vindkraften är fantastisk.

Den ersätter olja, kol och gas. Tekniken blir ständigt bättre. Den pressar ner elpriserna för oss konsumenter. Och vindkraftverken går snabbt att bygga och få igång, vilket är särskilt viktigt när Sverige snabbt behöver ta sig ur elkrisen.

Men det finns två sidor av myntet. Vindkraften är också på väg att dela Sverige.

Det är försvinnande få som vill ha dagens vindkraftverk som granne, vilket har märkts senast i Uknadalen. Där har det varit tal om att bygga 23 vindkraftverk med en maxhöjd om 270 meter.

När Corren i ett stort reportage nyligen beskrev reaktionerna på vindkraftsplanerna var ett omdöme att "bolagen offerar vår livskvalitet". En annan sa att planerna fått honom att fundera på att flytta.

Ungefär så här brukar det låta när det blir tal om att etablera ny vindkraft. Överallt där det planeras att bygga vindkraft blir boende oroliga över buller, att landskapet de älskar ska fördäras och att fastighets-

priserna i området ska gå ner. Dessa argument verkar dock inte ges så stor tyngd varken i lokal eller nationell debatt.

Det är som om det är lite för små problem i jämförelse med de problem som vindkraften ska lösa, som behovet av fossilfri el och utökad produktionskapacitet i Europa efter att den ryska gasen slutat att flöda.

Det är nog också därför som många lokalt rotade protester mot vindkraft har så mycket generell kritik mot fenomenet. De kanske är oroliga att framstå som inskränkta och egensinniga om deras främsta argument är att de inte vill bo i närheten av vindkraftverk. Därför raddas massor av andra argument upp – om materialval, batterilagring, svängmassa, utländskt ägande och ekonomi.

Samtidigt lär grundmotivet för de allra flesta lokalt rotade protester vara att människor inte vill ha vindkraftverk i närheten av sina hem. Och det här är något som bör på tas på långt större allvar än det

Ny vy. Arkivbild.

FOTO: MAGNUS HJALMARSON NEIDEMAN/SVD/TT

görs i dag. Svenskar gillar vindkraft i teorin, men inte i praktiken.

Det är inte heller bara snack att människor ogillar kraftverken. Två KTH-forskare visade för ett par år sedan att inom radien 6-8 kilometer från ett vindkraftverk kan fastighetspriserna vara runt 20 procent lägre. Och när det blir vindkraftsparker noteras 30-procentiga prisfall inom ett avstånd på två kilometer.

Sedan studien gjordes har också kraftverken blivit högre, så man kan anta att prisfallen ökar såväl som antalet berörda fastigheter.

Runt vindkraftsparker förändras alltså fastighets-

marknaden drastiskt. Förändringen är närmast att jämföra med en nedläggning av en dominerande arbetsgivare på en mindre ort, vilket kan ha liknande effekter på prisbilden.

De lägre huspriserna ändrar i sin tur kalkylen för husägare och banker. Om fastighetspriserna är låga är det inte säkert att det går att få tillbaka investerade pengar i ett hus vid en försäljning. Det leder till att underhållet blir lidande. Att investeringar över tid riktas till andra områden. De första åren märks dock inte förändringen. Men efter tio-tjugo-tre-tio år ser vi de

typiska kännetecknen – trasiga tak, omålade hus och utflyttningar.

Och det är så här bygder dör, inte snabbt och dramatiskt utan långsamt och först omärkbart. När förändringen är definitiv – med ödehus och åkrar som planterats igen med granskog – är det för sent att göra något.

Då är det också kanske få som minns hur allt började, med vindkraftverken som behövdes för att rädda Sverige ur elkrisen på 2020-talet.

Edvard Hollertz

Edvard.Hollertz@ostmedia.se

Tekniska Verken i Linköping Vind AB
TVV 2023/51
registrator@tekniskaverken.se

SAMRÅDSYTTRANDE

från Naturskyddsföreningen Tranås/Aneby

**angående Tekniska Verken i Linköping Vind AB:s ansökan om etablering av vindkraftsanläggning.
Vindkraftsprojektet Kungshult, Tranås Kommun.**

Vi befinner oss mitt i en klimatkris. Den fossila energin: olja, kol, gas måste snarast fasas ut. Kärnkraften är inte heller en hållbar energikälla. Växthusgaserna måste halveras till år 2030. Vi behöver snabbt få på plats stora mängder förnybar, fossilfri energi. Vindkraft och solenergi är i detta läge de energislag som snabbast kan byggas ut till relativt låga kostnader och med låg klimatpåverkan. Södra Sverige behöver mer vindkraftsutbyggnad.

Naturskyddsföreningen är generellt positiv till vindkraft. Det handlar om vindkraft på rätt plats, där miljöprövningen är avgörande. Etablering kan ske på områden med låga naturvärden, där man inte riskerar skador på djur, växter och ekosystem. Man skall också eftersträva en optimal lokalisering, avseende att minimera störningar för de närboende. Återbruk/ återvinning skall ske vid avveckling av verksamheten.

- Vi ser det som positivt att det är en svensk, närbelägen verksamhetsutövare och serviceleverantör.
- Det är bra att området som valts ut för vindkraftsetableringen är ett område med få kända markbundna naturvärden. Den planerade inventeringen kommer att klargöra förhållandena ytterligare.
- Osäkerhetsfaktor. I anslutning till området och dess tillfartsvägar finns en större deponi med kromavfall, dvs. kraftigt förorenad mark som kan komma att bli föremål för sanering i framtiden. Det är redan i dagsläget oklart hur deponin påverkas av passerande tunga fordon med stenkross, samt hur stora läckage som finns. Vi anser att det behövs ett säkerhetsavstånd och att därför avståndet utökas till det sydligast placerade vindkraftverket, som ges en annan lokalisering.
- Etableringen utgör ett intrång i den gamla invanda naturmiljön och landskapsbilden. För att nå acceptans, är det viktigt att största möjliga hänsyn tas till de närboende. Ljud, ljus och visuell påverkan måste minimeras. Trafikmässigt måste hänsyn tas i samband med byggnationen.
- Miljöcertifiering. Det finns möjlighet att bygga vindkraftsparken så att den uppfyller Naturskyddsföreningens fastställda kriterier för "Bra Miljöval Elenergi".

Naturskyddsföreningen är positiv till den planerade vindkraftsetableringen, vid beaktande av de synpunkter som vi angivit ovan.

Tranås den 19 december 2023
Naturskyddsföreningen Tranås/Aneby

Simon Söderstedt, ordf.
soderstedt.s@gmail.com

Suzanne Schöblom, representant för Planärendegruppen
schoblomsuzanne@yahoo.se